Gaital – Pressengger See

18.7. – 26.7.2026

První polovinu roku 2026 máme skoro za sebou a nyní vyhlížíme tu druhou. Polovinu, v níž nás čeká již 35. exoďácká turistická sezona. Zatím není úplně jasné kam to přesně bude, ale je záměr oprášit některé staré úspěšné sezony. Provést restart a podívat se, jak se ta místa za uplynulá léta změnila.

Jen z čeho máme letos trošku obavy je počasí, které si s námi pohrává jak s míčky na hřišti. Již od počátku roku s námi totiž nevybíravě laškuje rychle se rozvíjející klimatický jev El Niño. Objevuje se tady vždy v několikaletých intervalech a ovlivňuje počasí po celém světě. Podle odborníků by tentokrát mohlo být nejsilnější za nejméně 70 let. Jeho dopady navíc zesiluje dlouhodobé globální oteplování způsobené změnou klimatu. No prostě a jednoduše řečeno chvíli tady být jako na Sahaře, chvíli zase jako v ledová moře.

Změna klimatu, která se odehrává na mnoha místech naší planety samozřejmě ohrožuje i rakouské ledovce, které jsme mohli ještě před několika lety obdivovat v plné síle. Rok od roku ustupují a podle nové zprávy se vloni tempo tohoto ústupu opět zvýšilo. Příčinou jsou vysoké teploty. Experti očekávají, že úplně bez ledu mohou být rakouské Alpy do roku 2075, což je opravdu velmi nepříjemná skutečnost.

V rakouských Alpách vědci v uplynulém roce pozorovali nejrychlejší úbytek ledovců v dějinách měření. Rakouský alpský spolek (ÖAV) oznámil, že ledovce loni v zemi ztratily v průměru asi 29 metrů délky, což je nejvíce od konce 19. století. V roce 2021 ledové masy ustoupily o jedenáct metrů.

K výraznému úbytku ledovců vedl podle ÖAV nedostatek čerstvého sněhu, dlouhé a velmi teplé období tání a rovněž usazování prachu ze Sahary. Největší rakouský ledovec Pasterze ve spolkové zemi Korutany loni v dolní části přišel o 14,7 milionu krychlových metrů ledu.

Letošní rok může být ještě tragičtější, jelikož převáží tepelná fáze El Niño.

Necháme se překvapit, ale rok od roku je to smutnější pohled na alpský masiv z horských vrcholů, kde lze jen sem tam vidět malé bílé skvrny choulících se dožívajících ledovců.

Dosti bylo pesimistických úvah. Nechejme to koňovi, jak praví staré pořekadlo a raději se ponořme do plánování toho, na co se nejvíce každoročně těšíme.

Vracíme se do oblasti, kterou exoďáci navštívili již v roce 2007. Když se zpětně podíváme do exoďáckých análů zjistíme, že i když je to až neuvěřitelné, počasí je letos téměř identické, proto cituji z Filipova deníčku – „*Psi blili vedrem a rvali se o stín, nad Střední Evropu se dostal horký a suchý vzduch z Afriky řádně ohřátý fénovým efektem při přechodu Alp, a tak jsme měli v Praze tepleji než v Římě, Palermu i Tunisu. Při představě, že v 38°C vláčím svá tři obvyklá zavazadla k vlaku se mi nedělá dobře. Naštěstí den před odjezdem na další EXOD, tentokráte k panu hejtmanovi Jörgu Haiderovi do Korutan k jezeru Pressegger See v údolí Gailtal, se klimatické podmínky změní a je přijatelně pod třicet…*“

No nic přírodě si nedá poroučet, tak jak jsme do ní po celou dobu bušili, tak to nám teď vrací i s úroky. A světe div se.

No nic, obujeme staré dobré toulavé pohorky a jde se na věc. Průzkum proběhl bez větších komplikací. Mantinely byly stanoveny. Dokonce se vracíme do již prověřeného kempu k jezeru Pressengger See k paní Andrei.
První turnus vyrazil hned s počátkem července a na něj pak plynule navázaly další.
Den „D“ sobota **18. července 2026** je tady. Do terénu vyráží třetí turnus. Jelikož bouráme celou základnu máme tu výhodu, že neodjíždíme v nekřesťanskou ranní hodinu, ale do růžova vyspinkaní až v devět. Pokud se nám ovšem podaří vyjet včas.
Postupně se scházíme před tělocvičnou. Všude kolem se hromadí zavazadla, kufry, bágly, krabice s proviantem a další a další mnohdy nepotřebné věci, které táhneme s sebou jen pro případ. Tiše doufáme, že se každý z nás vejde do stanovených 25 kilogramů na osobu. Ještě, že tu není váha jako na letišti, to bychom se mnozí z nás asi se zlou potázali.
Už vystrčili růžky i ti, co nocovali na tělocvičně. Jen pomalu nesměle otevírají očka. Mají totiž za s sebou no, jak to říct kulantně „noční šichtu“, což vyžaduje následný pomalý rozjezd.
Rozhlížíme se kolem sebe a zjišťujeme, že peloton se hodně omladil a je zde také spousta nových perspektivních tváří. To je dobře, protože celkově je mezi námi hodně seniorů, i když velmi zdatných.
Nebudeme okounět a dáváme se nakládání. Konečně je vše řádně uloženo a my můžeme vyrazit na cestu. V busu je několik volných míst, protože jak už se to stalo tradicí, někteří z nás se přesouvají po vlastní ose, vlastním vozem.
Areál veteriny opouštíme v přesně určený čas. Lepšíme se rok od roku. Lidickou ulicí míříme na Koliště, kolem M-paláce nabíráme směr Modřice. Do Mikulova to máme čtyřicet kilometrů. Všude kolem cesty je vidět, že letošní příliš horné léto urychlilo sklizeň obilí. A tak na zpodmítané půdě a na zbytcích obilí hodují tlupy zajíců a vysoké. Ani hejna ptáků nezůstávají pozadu.
Vpravo míjíme ukazatel upozorňující na lokalitu Mušov, jednu z nejslavnějších archeologických lokalit Jihomoravského kraje. Tato lokalita je symbolickou bránou do Říše římské. Dlouhodobé archeologické výzkumy totiž ukázaly, že římské vojenské objekty na jižní Moravě, a především na Hradisku u Mušova mohly být branou k tomu, aby se jižní část území dnešní České republiky přetvořila v provincii Říše římské.
Lokalitu jsme nechali za s sebou a na dohled už máme Mikulov se svým nepřehlédnutelným barokním zámkem vypínajícím se na skalnatém vrchu.
To, že máme hranici nadosah je zřejmé z tvořící se kolony osobáků před námi. Všichni se snaží upláchnout před vedrem k moři a za ještě většími tropy. Zařadíme se a chvíli klidně popojíždíme. Nakonec to řidič nevydrží a lišácky uhne doleva směr centrum města, abychom podjeli dlouhou kolonu. Podařilo se. Vzorně se zase zařadíme a uháníme k hranici.
Krátce po desáté hodině jsem překročili hranice do spolkové země Dolní Rakousy. Obloha je polojasná se spoustou bílých mráčků plujících vpřed spolu s námi. Krátce před jedenáctou vjíždíme na předměstí hlavního města Rakouska Vídně. Přesto, že tudy projíždí všichni mířící k Jaderskému moři doprava je zatím plynulá. I když se vozidla štosují ve všech pruzích, jedeme, stále jedeme. Městem jsme nakonec jsme projeli vcelku plynule. Na předměstí se nám už nabízí pohled na Vídeňské Alpy.
Ani jsme se nenadáli a už máme vpravo rodový **zámek Stuppach Castl,** který je dnes známý jako „Mozartův poslední zámek“. Zde začal skládat své slavné Rekviem. Pak následuje

městečko Gloggnitz, se stejnojmenným zámkem, původně to však byl benediktinský klášter. Ještě poslední ohlédnutí vlevo na dvě vysoké věže, vyčuhující z lesního porostu, **Poutního kostela Maria Schutz**, který je označován za „klenot regionu Semmering“ což je známka toho, že se blížíme k Semmeringu. Než jsme se nadáli vjíždíme do stejnojmenného tunelu a za ním hned následují další. Profrčeli jsem tunely a sjíždíme z dálnice na parkoviště abychom si udělali delší hygienickou přestávku a protáhli si nohy. Z vyhlídkové terasy zdejší restaurace si vychutnáváme úžasné výhledy.
V jednu hodinu vyrážíme opět vpřed. Ještě jsem se ani pořádně neusadili a za půl hodiny se na nás snesla pěkná buřina provázená silnými poryvy větru. Okolní hory pokryla šedivá clona. Celé dějství však trvalo jen krátce. Nakonec sluníčko svedlo bitvu s mraky a zvítězilo.
Uháníme dál, kopce **údolí Murtal** připomínají tak trochu české Beskydy. Údolí řeky Mur má dlouhou historii jako křižovatka obchodních cest, centrum těžby rud, zejména železné rudy a v některých částech také arzénu využívaného v lékařství a v neposlední řadě je to místo spojené s vlivem šlechtických rodů.
Necháváme za s sebou města Knittelfeld, Zeltweg, město Judenburg na jehož okraji stojí zámek Liechtenstein, dnes využíván jako ubytování pro žadatele o azyl. Postupně se před námi otevírají brány jednotlivých údolí a nad námi se odehrává bitva těžkých temně šedých bouřkových mraků. Otázkou jen zůstává, které údolí tu spršku odnese.
Silnice ještě nestačila po posledním slejváku pořádně oschnout a už se na nás snáší další voda. Táhne nám hlavou, co bychom za pár litříků dešťové vody u nás dali.
Čím více se blížíme ke Klagenfurtu, tím více je počasí vrtkavější. Pomalu sjíždíme z dálnice a směřujeme na Scheifling abychom nabrali směr Klagenfurt. Podjíždíme horský masiv Seetalských Alp s nejvyšším vrcholem Zirbitzkogel (2396 m) a u Scheiflingu najíždíme na B317 táhnoucí se horským údolím. Před námi městečko Neumarkt in der Steiemark s obrannou pevnosti Forchtenstein, který je od roku 1956 mezinárodním setkávacím a vzdělávacím centrem pro evropský federalismus.
Fičíme dál. Silnici spolu s řekou Olsa sevřely zelené vrcholky hor. Dostáváme se do **údolí Metnitztal**, kde se u vesnice Grefendorf řeka Olsa spojí s řekou Metnitz. Údolí se zvolna rozšíří a kopce mírně ustoupí. U vstupu do dalšího údolí, do **údolí Gurktal** v Korutanech se rozkládá město Pőckstein. Hned u silnice upoutá náš zájem zámek Pőckstein, nejvýznamnější klasicistní stavba Korutan. Všechna údolí počínaje Scheiflingem jsou napěchována hrady, zámky a pevnostmi. Opravdu je na co se koukat.
A to už máme Klagenfurt na dosah. Na jeho západním okraji se rozprostírá **jezero Wőrthersee** (Vrbské jezero), které je největším jezerem ve spolkové zemi Korutany, a pátým největším v Rakousku. Jezero je položené v Klagenfurtské pánvi mezi Villachem a Klagenfurtem. Patří k nejteplejším velkým alpským jezerům. Na jižní břehu vybíhá do jezera skalnatý poloostrov s **městečkem Maria Wőrth**, které je nejstarší křesťanskou osadou v Korutanech. Nad městečkem se tyčí něco, co nelze z busu hned identifikovat. Jakmile kousíček popojedeme vyloupne se z divné stavby, na dálku připomínající šroubovici, moderní **rozhledna Pyramidenkogel**. Až dodatečně zjišťujeme, že je tříposchoďová a měří sto metrů.
Silnice se vine severním okrajem jezera, tak si ho můžeme do sytosti vychutnat. Ukazatel při krajnici hlásí, Villach 25 kilometrů. Ještě, než opustíme jezero, děláme si poslední krátkou hygienickou přestávku.

Krátce před půl čtvrtou už sjíždíme u Villach z dálnice a nabíráme směr Hermagor Po pár kilometrech vjíždíme do hustých temných bouřkových mraků. Hlavou nám táhne, to to pěkně začíná. Snad se nebude opakovat loňské mokré počasí. U nás ani nekápne a tady nás cestou provází jedna vodní lázeň za druhou. Bouřkové mraky nás zcela pohltily. Před námi se vytvořila neproniknutelná clona. Celou cestu lije jako z konve.
Vlevo necháváme Arnoldstein a údolím Gaitaltal, které zahrnuje Národní park Dobratsch se suneme vpřed. Horský **masiv Dobratsch** s vysílačem nás provází až do kempu. Konečně přestalo pršet. Po úbočí Dobratsche se převalují cáry mlhy pařících se lesů. Ještě projedeme pár malých zemědělských vesniček a už nám ukazatel hlásí Pressengger See, kemp Max, jsme na místě. Do významného turistického centra Hermagor to máme pouhých 13 kilometrů, ale tam nyní nechceme.
Sjedeme z hlavní silnice na parkoviště u kempu a už nás nadšeně vítají účastníci druhého turnusu. Trochu polámaní vystupujeme z busu. Vítáme se starými známými a samozřejmě zjišťujeme jaké bylo počasí, co jednotlivé túry a jaká je voda v nedalekém jezeře.
Naši ostřílení horští vůdcové Pavel a Filip si šli samozřejmě hned rychle promluvit s vedením turnusu, aby neblokovali jejich odjezd.
Pomalu jsme scházeli od busu k našemu stanovému ležení, abychom si pořádně prohlédli umístění jednotlivých stanů a mohli začít vybírat kam uložíme naše tělesné schránky po dobu sedmi následujících dnů. Každý totiž vybíráme podle jiných kritérií. Důležité hlavně je, aby stan stál na rovině, pokud to aspoň trochu jde.
Vše je ke spokojenosti nás všech vyřešeno. Druhý turnus už zvedl v tichosti kotvy. Tak my naopak můžeme zase vybalit bagáž a uhnízdit se ve svých týpí. Hlavně bylo důležité stihnou vše za sucha. Prognóza počasí nebyla moc optimistická.
Ještě, než bude svoláno pravidelné hlásání zaskočíme na chvíli k nedalekému **jezeru Pressengger See.** Určitě budeme jeho častými návštěvníky, jestli nám to jen trochu čas dovolí. Jedná se totiž o druhé nejvýznamnější jezero oblasti ležící na východ od hlavního města Gaitalu Hermagor. Jezero je jedno z nejteplejších jezer v Rakousku zapuštěno ve velké slatině. Dříve bývalo až šestkrát větší.
Stačí jen se protáhnout zadními vrátky v oplocení kempu na pěšinu vedoucí podél železniční tratě. Odtud už je to jen kousilínek. Sice jdeme jen na čumendu, ale někteří náruživí vody chtiví plavci si vzali i potřebné propriety. Obloha se nějak kaboní, ale snad to ještě chvíli vydrží. Proklouzneme kolem vrátnice a už stojíme na břehu jezera. Vypadá to tady pohodově, ale moc plavců ve vodě není. Stačily by prsty jedné ruky. Asi bude v podvečer chladnější a mokré až na dno. No nic je potřeba se vrátit neb nás čeká hlásání.
Před osmou večerní, což je obvyklá doba hlásání, přišla prudká a rychlá buřina. Trvala téměř až do devíti hodin. Hlásání bylo tedy posunuto na půl desátou. Vše nakonec proběhlo v rychlosti a pod deštníky. Stále drobně pršelo.
Začátek tedy nic moc. Snad ty následující dny a večery budou o něco lepší, i když předpověď počasí na celý týden není bůh ví jaká.

19.07.2026 – neděle – První ráno a hned špatné zprávy. V noci opět pršelo a ranní ptáčata hlásí, že před šestou ranní ještě jednou vydatně sprchlo. No to nám to pěkně

začíná. Buďme optimisté, vždycky může být hůř. Ráno je zatažené s nízkou oblačností.

Okolní kopce se koupou v mlze, ale sluníčko se už pomaloučku škrábe nahoru. Odjezd máme v půl osmé. První výjezd a hned je na stole první problém. Trousíme se do busu jak švábi na pivo, což samozřejmě nezůstalo bez odezvy. Hned jakmile jsme se rozjeli snesla se na nás sprška pokárání. Tak snad složíme v pondělí reparát a bude vše napraveno.

Ještě, než však začneme naše putování malebným alpským údolím Gaital bylo by dobré si o celé oblasti něco povědět. Pavel nám tedy podal krátké informace. Údolí se nachází na jihu Rakouska a táhne se od Východního Tyrolska až po Korutany. Celým údolím protéká řeka Gaital. Západní část na severu této alpské skupiny tvoří Lienzské Dolomity, které jsme také navštívili v roce 2022.

Krajinu charakterizuje výrazný kontrast mezi rovným, širokým dnem údolí a místy strmými horskými svahy.

Lidé se zde v údolí mezi Lienzskými Dolomity a skupinou Villacher Alpe od pradávna živili výrobou olova. Dnes je však hlavním zdrojem obživy turismus.

Tak snad jsme konečně všichni pohodlně usazeni a nic jsme nezapomněli. Vyrážíme směr italské hranice, což bude podle počátečních kusých informací náš častý směr. Směřujeme do horského sedla **Nassfeldpass (1530 m)** v Karnských Alpách, což je mezi údolím řeky Gaital a údolím Val Canale v Itálii.

Vyrážíme směrem na Hermagor, uháníme kolem železniční tratě a kousek za osadou Postran sjíždíme na Zemskou silnici B90, která nás dovede až do sedla. Projedeme městečko Trőplach a začínáme zvolna stoupat. Středisko **Nassfeld,** ležící na Karnském hlavním hřebeni, je největší lyžařské středisko v Korutanech. Samotný průsmyk je celoročně průjezdný a historicky byl důležitou obchodní cestou.

Tak jsme na místě. Ještě šikovně zaparkovat a můžeme vyrazit. Počasí nám zatím přeje a v mužstvu panuje skvělá nálada. Skupina „A“ dnes pod vedením Pavla vyráží, jak už se stalo tradicí dříve, aby zvládla vše a hlavně nezmokla. Na odpoledne totiž rosničky hlásí déšť a toho je potřeba se vyvarovati. Tak áčkaři zaklesnout do startovních bloků a hurá na to.

První je čeká stoupání na Winkelalm a dál už to půjde skoro samo – *ferrata „Enrico Contin“ – Rosskofel (2239 m) – ferrata dolů - Winkelturm (2041 m) – ferrata Ostgrad - Sella di Madrizze – parkoviště 950 m nahoru a dolů (druhá část z Rosskofel normálkou 414, vrstevnice pod Rosskofel - Madritschen (1918 m) – setup 403 – parkoviště 1050 m nahoru a dolů.*

Béčko v čele s Filipem si ještě dopřeje kávičku a pak vyráží. Stoupáme zvolna po horské silničce. Kousek od parkoviště ukrytá mezi stromy na nás shlíží dřevěná **kaplička Nassfeld Gedächtniskapelle.** Pokud bude čas zastavíme až na zpáteční cestě. Rozhlížíme se kolem a

konstatujeme, že opravdu bedekry nelhaly, když hlásaly že je zde 110 kilometrů sjezdovek. Kam se oko podívá tam je vlek.

Netrvá dlouho a stojíme před horskou chatou **Watschiger Alm (1625 m),** kterou si také necháme jako závěrečnou tečku až na potom. Stoupáme vzhůru krásnou alpskou krajinou se skalkami a kravkami. Vpravo už se k nám přidává vápencový masiv **Gardnerkofelu (2195 m).** Stoupáme pěšinou pod horou a směřujeme k bodu **Kühweger Tőrl (1914 m)** odkud se rozbíhá několik tras. Zastavujeme na kratičkou svačinku a rozhlížíme se do údolí. Čeká nás náročný úsek trasy.

Počasí nám stále přeje. Sluníčko hřeje jako urvané, ale něco nepříjemného se určitě odpoledne přihlásí. Někteří z nás nepříjemný výstup vzdali a dál šlapali pěšinou táhnoucí se pod horou. Zbytek mužstva se vcítil do role kamzíků a začal skákat přes ostré skalky vpřed. Cesta byla náročná. Vápencové skalky se vlivem eroze a nestabilního počasí drolí a jištění nikde. Obezřetnost byla na místě, a tak cesta trvala déle. No i proud turistů v protisměru nás zpomaloval. Někteří si ještě odskočili na samotný vrchol **Garnetkofelu (2195 m).**

Odměnou za náročný terén nám byl úžasný výhled do údolí. Vrchol dne byl dosažen a nyní už jen dolů cestou 412, a hlavně během sestupu nezmoknout. Zatím se počasí drží, ale v horách jsou změny velmi rychlé. Někteří jsme to vzali přes horní stanici lanovky **Zur Berghex** a odtud direttissima cestou necestou mezi skalkami a kravkami na chatu **Watschiger Alm.** Někteří naši souputníci už tam seděli a pochutnávali si na kávičce a sladké tečce.
No nic zvedáme se v cíli ještě úplně nejme. Cesta už vede po horské silničce, což se nám moc nelíbí. Po pár metrech se vlevo nabízí široká lesní cesta. Ano jdeme tudy, aspoň trochu ulevíme nohám od toho asfaltu. Nakonec jsme se na silničce objevili opět, ale už skoro u kapličky, kterou jsme ráno míjeli.
Jelikož máme dobrý čas a počasí se stále drží, tak ještě scházíme na italskou stranu k jezeru **Lago del Pramollo (1530 m)** ležícímu hned u silnice poblíž průsmyku. Jezero je plytké s břehy hustě porostlými orobincem. Kolem jezera vede cyklistická stezka, která nás dovede přímo na parkoviště, kde nás už čeká bus.

Obloha nad námi hlásí, že se něco chystá a nebude to příjemné. Postupně se nahoře stahují šedivé mraky, ale snad to ještě chvíli počká. Nejsme totiž kompletní. Áčko stále nedorazilo. Měli to těžší než my, tak musíme být trpěliví. S přibývajícím časem to nad námi vypadá dramaticky. Těsně před třetí se spustil lijavec a s ním začali přicházet i první áčkaři.
V půl čtvrté jsem všichni. Zároveň přestalo i pršet. Nakonec si áčkaři střihli tři možné trasy a všichni byli spokojeni.

Ve tři čtvrtě na čtyři zvedáme kotvy a vyrážíme k domovu. Když jsme sjeli do údolí visely tam těžké dešťové mraky stále a vzduch byl jak v prádelně. Drobně pršelo. Do kempu, kde nás vítala usměvavá korpulentní paní kápo kempo v zářivě žlutých šatičkách jsme dojeli těsně před půl pátou.

Běží nám hlavami, tak to je super, že jsme už doma. V tom hned zaznělo z předních řad, ten skorý dojezd je dnes výjimečný, další dny to bude podstatně později. Hned nám ztuhl úsměv na tváři. No nic, však ono se to nějak vyvrbí.

Ještě jsme ani nezaparkovali a už někteří stojí u dveří připraveni vyběhnout jen co se otevřou. Jezero volá. Než se vodomilové stačili rozběhnout k jezeru, rozdal nám Pavel volňásky. Asi ale nebudou potřeba. Po čtvrté tam v kukani nikdo už není, tak je vstup volný.

Pozdní odpoledne a podvečer byly velmi příjemné, pofukoval mírný větřík. Nálada byla skvělá. Postupně se zapadajícím sluníčkem se začal vkrádat do kempu chlad vanoucí od jezera.

Hlásání bylo avizováno na sedmou hodinu, prý abychom si vynahradili předešlý den. Mimo plánu na pondělí nám také velitelé sdělili, že se nacházíme v blízkosti hranic rakousko-italských, o čemž jsme se dnes mohli na vlastní oči přesvědčit. Hory kolem nás jsou součástí Karnských Alp včetně masivu Dobratsch, který máme za našimi zády. Ten je také známý jako Villacher Alpe. Hora má unikátní geologií s mnoha jeskyněmi, mezi nimiž se možná nachází legendární "Bamberger Höhle".

Na závěr jsme ještě dostali varování k ranní nedochvilnosti. Jelikož nás denně čekají dlouhé dojezdy na začátky tracků, tak bychom se měli rychle vzpamatovat a polepšit se.

20.07.2026 – pondělí – Ráno není moc přívětivé. Vstáváme kolem půl šesté, neboť odjezd byl stanoven na sedmou. Rozmrzele vylézáme ze stanů a mechanicky děláme ranní povinnosti. Teploměr ukazuje něco mezi patnácti až sedmnácti stupni. Vcelku příjemné teplé ráno.

Po okolních svazích hrají na honěnou chuchvalce mlhy. V kempu je téměř mrtvo. Ostatní obyvatelé spokojeně odfukují. Jen paní kempová už čile pobíhá po kempu, pouze vyměnila žlutý obleček za ostře zelený. Je prostě nepřehlédnutelná a vždy usměvavá.

Odjíždíme jen s maloulinkým zpožděním, ale zítra už to bude fakt přesně. Kopce nad námi už olizují první nesmělé sluneční paprsky. Na start pojedeme asi hodinu, tak je potřeba pohodlně se usadit, a ještě trochu se dospat.

Nabrali jsme stejný směr jak včera, jen pojedeme o pár kilometrů dál. Míříme na Plőckenpass, což je asi 13 kilometrů od naší základny. Projíždíme poklidným pospávajícím Hermagorem. **Údolím Oberes Gaitaltal** se protáhneme několika malými městysy. Železniční trať máme stále vlevo. Než sjedeme z hlavní silnice a vklouzneme do našeho údolí u **městečka Kőtschach** při silnici na nás vzhlíží bílá pozdně gotická stavba **zámku Mandorf** obklopena lesy.

Přejedeme řeku Gaital, projedeme ulicemi městské **částí Mauthen** a najedeme na horskou silnici B110. Silnice se kroutí jako had. Zařezává se do hlubokého úzkého údolí sevřeného vysokými štíty. V jedné ze zatáček odkazuje ukazatel na vojenský hřbitov z první světové války.

Občas jsou zatáčky tak krátké, že se sotva stáčíme. Těsně před cílem ještě profrčíme dvěma tunely. Jakmile se vynoříme z posledního tunelu máme před s sebou ještě kousek silnice a z ní jedinečný výhled do údolí a na dramatické vápencové hory, **západně Frischenkofel (2241 m)** a **východně Kleine Pal (1867 m).** Potom následuje úzký průjezd mezi oběma skalními masivy stojícími zde jako němí strážci času od nepaměti. Teprve za nimi se vyloupne malé parkoviště **průsmyku Plőckenpass (1357 m)**.

No moc místa tu není, ale nějak se vejdeme, ale hlavně zde stojí nalepený těsně na skále malý hostinec pro zbloudilé turisty. Určitě přijde vhod i nám při návratu. Hned vlevo stojí památník upomínající na probíhající tvrdé boje během první světové války.

Průsmyk leží na trase z Kötschach-Mauthen v údolí Gailtal, kterým jsme projížděli, do Timau v italském Furlansku odkud vede silnice na jih do obcí Tolmezzo a Udine. Horské masivy leží z obou stran průsmyku jsou součástí zdejšího skanzenu, který ilustruje opevnění z války v horách v letech 1915-1918. Nedaleko odtud se nachází **Hohe Warte (2780 m),** nejvyšší bod Karnských Alp.

Archeologické nálezy z nedalekého naleziště ukázaly, že průsmyk byl přinejmenším využíván od doby železné. Pravděpodobně však byl znám a používán již v době bronzové. Když ho Římané začaly využívat, mohli se tak vrátit ke starým soumarským stezkám, než je rozšířili nebo vybudovali zcela nové.

Během první světové války se **Plőckenpass** stal dějištěm války na rakousko-italské frontě. Hřeben Karnských Alp se zde zvedá jako barikáda a taktický a operační význam pro vojsko na obou stranách byl odpovídající. Rakousko-uherské elitní jednotky zde sváděly urputné obranné boje proti italským Alpinům. Stejně jako Francouzi před nimi v roce 1809 se Alpini pokusili proniknout do údolí Gailtal, ale na rozdíl od Francouzů byli neúspěšní. Italům se jen sporadicky podařilo obsadit alespoň dočasně nevýznamné vrcholy a průsmyky.

Stejně jako na jiných úsecích fronty v Alpách se zde vojáci zakopali a nastala poziční válka. Pouze dvě třetiny vojáků však zahynuly v důsledku přímého nepřátelského zásahu, třetinu zabily laviny. Ty byly často vyvolávány cílenou palbou ze strany protivníka. Obě strany začaly stále více rozšiřovat své pozice a mohutně je opevňovat. Četné bunkry, tunely a zákopy z tohoto období jsou dodnes z velké části viditelné. Z údolí byly vybudovány četné přístupové cesty k frontovým pozicím, aby bylo možné je průběžně zásobovat. Dnes je na východě u Kleine Pal skanzen, který zpřístupňuje bojiště se všemi budovami a připomíná bitvy. Prohlédnout si lze zachovalé a částečně obnovené zbytky opevnění a bunkrů, stejně jako "hřbitovy hrdinů" na Plöckenu.
O zachování těchto válečných památek se od roku 1983 stará Spolek přátel Dolomit.
Kvůli prudkým bojům v Plőckenpass byl průsmyk po válce dlouho neprůjezdný. Po prvním rozšíření v roce 1926 byla rampa v italském průsmyku zcela obnovena a v roce 1938 částečně přestavěna. Rakouská strana byla dokončena později.
Na závěr zkrácené historie tohoto místa je potřeba také zmínit, že pod Plőckenpass již dlouho existuje důležitý tunel, kterým vede ropovod TAL z Terstu do Ingolstadtu a který tak výrazně zkracuje cestu Německa k ropným polím na Blízkém východě.
No je potřeba se také připravit na dnešní track a ne, jen vzpomínat. I když dva z nás Zdeněk a Láďa si dělají vlastní program, právě za bunkry a pozůstatky po krutých válečných bojích.
Áčko je již připravené vyrazit. Samo se to neujde. Čeká je dnes dosti náročná trasa, ale z větší části shodná s béčkem, jen ten závěr si vystřihnou jinak. Obě skupiny vyrážejí ze stejného místa *Plöckenpass (1357 m) - La Scaletta - cesta 146 k chatě Marinelli – Laghetto di Plotta – Creta Monumenz (2450 m) – cestou 149 k La Scaletta – parkoviště 1350 m nahoru a dolů.*

My běčkaři jim dáme malý náskok abychom se jim nepletli pod nohy. Budou uhánět jak splašení. Chvíli po nich se vydáváme na pochod i my. Jen kousilínek po silnici a hned první odbočkou vpravo po **cestě 147 Traversata carnica**. Po obou stranách pěšiny máme vojenské bunkry. Cesta vede řídkým lesem po staré vojenské mulí stezce. Všude kolem jsou rozesety vápencové skalky. Opouštíme les a před námi se otevírá šotolinová pláň a nad námi se vypíná **Frischenkofel (2239 m).**

Počasí je úžasně, jen občas modrou oblohu naruší shluk bílých nízkých mráčků. V okamžiku, kdy jsme dospěli do bodu **Parco del Monte Coglians** pohodinda skončila. Teď už začíná jít do tuhého. Pěšina se vine nízkými keři a šáším a stoupá přímo vzhůru. Funíme jako hroši. Odměnou jsou nám však úchvatné výhledy do údolí pod námi a horu před námi. Díky stoupání se náš peleton roztáhl. Každý volí své tempo.

Konečně nahoře. Počasí je úchvatné. Sluníčko se na nás směje a nálada je příjemná. Chvíli se rozhlížíme po okolí a monitorujeme okolní hřebeny. No nic je potřeba se posunout. Stezička se vine mezi vápencovými kameny a alpskou květenou. Občas skáčeme jako kamzíci.

Dostali jsme se zhruba do poloviny cesty, výškově kolem 1850 metrů. Nyní nás čeká techničtější úsek, kde je na místě obezřetnost. Před námi leží či stojí vápencový komín, skalní kaverna zvaná **La Scaletta (Schůdky),** která nás přenese do jiné horské dimenze. Kaverna leží na úbočí **hory Kollinkofelu.**

Jednotlivě přistupujeme k díře a opatrně začínáme sestupovat po vytesaných skalních stupních. V dolní části jsou do skály zasazeny kovové kramle. Konečně dole, ale dobrodrůžo ještě nekončí. Než se vynoříme v jiném světě, čekají nás fixní lana. Když sestoupíme k ústí kaverny za pomocí lan, před námi se otevře nový pohled. Zároveň však zjišťujeme, že lano došlo. Pod námi vlevo příkrý sráz, pěšina úzká sotva na dvě nohy a opora nikde. Honem zavřít oči a kratinký úsek přejít malými krůčky k dalšímu lanu. Podařilo se.

Kavernu máme zdárně za s sebou. Teď nás čeká sestup travnatým úbočím hory k turistickému rozcestníku. Po cestě 146 postupujeme zvolna dál. Pěšina se kroutí jako had náhorní plošinou opět mezi skalkami. Terén je příjemný. Obcházíme zleva vrchol **Cima Plotta (2017 m)** přes **sedlo Forcella Moraret** přicházíme k plytkému jezeru **Laghetto di Plotta.** Najednou se před námi vyloupne horská chata **Rifugio Marinelli (2122 m).**

Jak tak koukáme vpřed něco se nám nezdá. Na široké cestě stoupající vzhůru k chatě je nějak rušno a pohybují se tam stavební stroje. U lavičky pro pocestné posedávají nebo postávají naši áčkaři. Co je tak přibrzdilo. Jakmile přijdeme blíž dostáváme jednoznačnou odpověď. Na

začátku cesty hlídá stavební dělník a dohlíží, aby ani muž s koženou brašnou neprošel natož my.

Tady musí nastoupit operativní válečná porada, co teď a co potom. Pavel rozhodl, že áčko dnes nemá žádný vrchol, a to není přípustné, tak vyrazili na **Creta Monumenz (2450 m)**. Filip po vzoru Pavla navrhl ke zdolání právě nedaleký **Cima Plotta (2017 m)** aspoň něco malého**.** Potom sestup stejnou cestou k průsmyku nebo po sestupu z Cima jít po 171 a k La Scaletta se dostat přes suťovisko cestou 146a. Každý dle svého uvážení a chuti.

Před závěrečným sestupem k **Parco del Monte Coglians** jsme se ještě posilnili spoustou borůvek. Jakmile jsme sestoupili až k partiím řídkého lesa začalo drobně mrholit. To nám už nevadilo, protože k busu to bylo jen kousek. Zároveň jsme doufali, že áčkaři mají nejobtížnější část sestupu už také za s sebou.

Krátce po půl čtvrté se spustil pěkný lijavec. To už docházeli poslední áčkaři. Tak nám to opět vyšlo. Tak zvedneme kotvy, tady nás dnes již nic nečeká. Nasedat a vyrážíme k našemu táborovému ležení. Protáhneme se úzkým průjezdem mezi horami a zamíříme do tunelu, který nás vyplivne v Rakousku. I tady pěkně hustě prší. Nechali jsme za s sebou Itálii s velkými těžkými mraky.
Vzhledem k tomu, že máme dobrý čas je navržena zastávku v Hermagoru v Hoferu na nákup, což nám přijde vhod. Všichni snad byli uspokojeni, a tak míříme k Presseggersee.
Hlásání bylo naplánováno až na půl osmou, takže času na relax máme haba kuk.
V noci bylo vcelku teplo provázené však četnými drobnými přeháňkami.

21.07.2026 – úterý – Vítá nás rozmrzelé, ale velmi teplé ráno. Obloha je šedivá, ale zatím nespadla ani kapka. Snad to tak i zůstane po zbytek dne. Ve velitelském stanu však probíhá válečná porada. Rosničky hlásí zhoršení předpovědi. Odjezd je posunut na osmou hodinu.

Nakonec padlo rozhodnutí, že se nebudeme přesouvat nikam daleko pro případ razantního zhoršení počasí a popojedeme kousek za Hermagor k soutěsce Garnitzenklamm. Předpověď počasí vypadá jak na houpačce. Chvíli tady být jako na Sahara, chvíli zase jak v ledová moře.
Z Hermagoru se vydáme po Gaitalstrasse, která se za městečkem Kühwegboden mění na Eggeeralm Strasse. Překračujeme přes řeku Gaital. Pak následuje městečko Mőderndorf se stejnojmenným zámečkem, v němž je umístěno Vlastivědné muzeum údolí Gaital. To už jsme skoro na místě. Ještě popojedeme kousíček hustým lesem a už stojíme na malém parkovišti na samém začátku soutěsky.

Honem se připravit a hlavou nám běží, hlavně projít soutěsku nejlépe suchou nohou. Ve stánku u vstupu kupujeme vstupenky. Nápis nalepený na skle hlásá, platba jen v hotovosti. No, co už, když jinak nedají.
Vyrážíme. Hned na startu je potřeba poznamenat, že i dnes kdy je na programu jen soutěska, to mají áčkaři o fous delší - *Garnitzenklamm Abschnitt – Kühweger Alm. – kaple St. Urban - parkoviště 950 m nahoru a dolů.* Prostě si ještě odskočí na jeden alm, když dnes nemají ferratu.
Takže hned jakmile jsme všichni společně prošli vstupem, vidíme první informační tabule. Dozvídáme se, že soutěska neslouží pouze jako místo vítaného osvěžení, ale také jako působivý geotrail v délce přes 4,5 kilometru. Vede chráněnou přírodní krajinou a vznikla přibližně před 20 000 lety na konci doby ledové. Více než před sto lety ji zpřístupnil Hermagorský alpský klub.

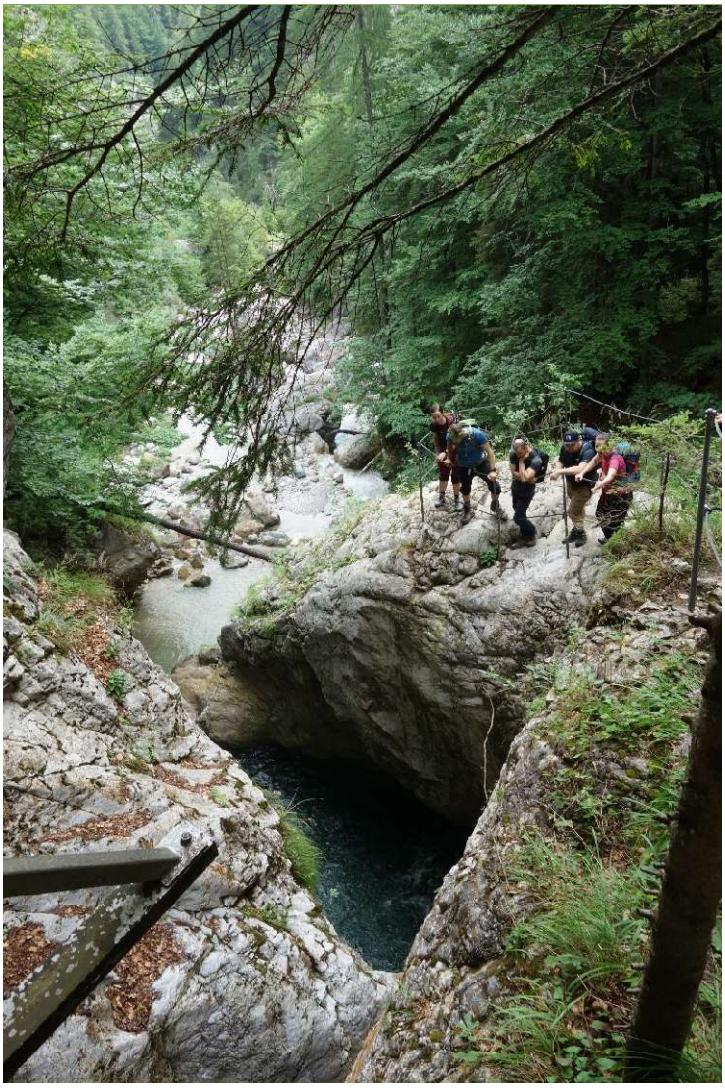
Soutěska má čtyři části a z každé se dá vystoupit. Garnitzenklamm nás vítá hukotem burácející vody. Zvolna se dostáváme k jednomu z mnoha záchytných bodů s dalšími informačními tabulemi uvádějícími nemálo zajímavostí.
První a druhá část je prý nejkrásnějším a nejoblíbenějším úsekem a zároveň také nejnavštěvovanějším. Cítíme to na každém kroku. Lidí je tu hromada.
Soutěska je sevřena jedinečnými skalními štíty Karnských Alp, kde se přes balvany řítí dolů křišťálově čistá voda místy vytvářející laguny se smaragdově čistou vodou. První úsek nám trval zhruba 40 minut a těsně před jejím koncem nás překvapil první **vodopád Idawarte**. Nemůžeme však říct, že by to byla procházka růžovým sadem. Cesta se občas zařezává do skalních stěn, vede přes vystouplé kořeny a drobné kameny. Po cestě objevujeme mnoho zajímavostí prostřednictvím dalších informačních tabulí.

Fascinující je, jak voda po celá staletí tvarovala vápencové stěny. Obdivujeme vymleté hrnce, do kterých padá voda závratnou rychlostí s ohlušujícím hukotem. Přešli jsme všech devět mostů, které pomáhají překlenout obtížné úseky soutěsky. Na konci druhého úseku je možné se vydat sestupem lesem zpět ke vchodu. To nepřichází v úvahu, a tak pokračujeme dál. Obě části nám trvaly asi hodinu a půl a počasí nám stále přeje.
Teď nastupuje třetí část, která má být divočejší a také více lezecká, po skále a ocelových schodech s ocelovými lany na úchyt. Opravdu tomu tak je. Trasa je náročnějším dobrodružstvím. Terén se prakticky neustále mění pod nohama. Jednou nás cesta zavede do hustého lesa, poté zase stoupáme po kluzkých kamenech a pokračujeme nerovným terénem. Opravdu je potřeba stále se dívat kam klademe nohy. Když za s sebou necháme příjemná odpočívadla u zurčící křišťálové vody a impozantní vodopády přivedla nás pěšina na širokou

lesní cestu. Tady se nám nabízejí dvě možnosti. Vydat se po ní dál a dojít k cíli nebo pokračovat na konec čtvrtého úseku a vrátit se zase sem. Nebo jít spolu s áčkem. Čtvrtou nabízející se možností je zvolit vlastní variantu

Nakonec volíme čtvrtou možnost. Vracíme se od lesní cesty stejnou pěšinou zpět ke konci druhého úseku a odtud se vydáváme udržovanou úzkou lesní pěšinou vedoucí úbočím hory. Pod nohama cítíme lesní měkkou příjemně vonící půdu. Stezka vede nad soutěskou. Občas v průseku lesa se nám nabídnou strmé obnažené skalní štíty. Skoro po tři čtvrtě hodině docházíme k rozcestníku vedoucímu ke kostelíku Sv. Urbana. Cesta nejprve vede lesem a pak se odklání doprava a vede nahoru na skálu. Kostelík se před námi objevil majestátní vyjímající se mezi zelenými stromy. Chvíli si užíváme nezaměnitelnou vůni historie, kterou je cítit všude kolem. První písemná zmínka o kapli Urbani pochází z roku 1590, ale odhaduje se, že byla postavena kolem roku 1485. Malý kousek historie, který nám zpestřil zajímavou túru.

Odtud už si to štrádujeme zpět do cíle. Máme dvě možnosti, delší pohodovější sestup nebo kratší, ale poměrně strmější. Volíme ten kratší, i když nevíme co nás čeká. Pěšina zprudka odbočuje z pohodové cesty a směřuje prudkou klikaticí s ostrými zatáčkami a příšerným opěrným dřevěným zábradlím dolů. Jako by tady ani zábradlí nebylo, nejde se ho pořádně přidržet, protože jsou to jen ohoblovaná kulatina. Brzdíme, jak se dá, nohama i očima.

Když pod sebou uvidíme **potok Garnitzenbach** na tvářích se nám rozlije úsměv a štěstí. Nikdo si nezlámal nohy. Potok vytváří tůňky, které přímo lákají ke koupání. Někteří toho i využijí.

První béčkaři dorazili zdárně do cíle těsně před druhou hodinou. Také počasí se nakonec vydařilo, ale stejně to ostré sluníčko něco přinese.

Máme čas, a tak jdeme nahlédnout do místního **hostince Klammwirt**, který již okupuje nespočet návštěvníků. Není se čemu divit gailtalská kuchyně je prý vynikající.

Kolem třetí hodiny se začínají trousit první áčkaři, Už bylo na čase. Nad údolím se začínají stahovat zlověstné temně šedé mraky. To nevěstí nic dobrého. Také z parkoviště začínají najednou mizet auta. Kdo ujede, ten vyhraje.
Před půl třetí jsme konečně všichni a velíme odjezd. I když jsme byli rychlí, nestačilo to. Nad námi se začali čerti ženit. Přihnala se prudká bouřka a zalehla soutěsku včetně okolí. Uháněli jsme s větrem o závod a buřinu stále táhli za s sebou.
Nakonec se dobré dílo podařilo. Bouřku s lijavcem jsme nechali v zádech. Do kempu jsme nakonec přifrčeli suchou nohou. V podvečer nás však ještě pár sprškek smáčelo, ale to už nám bylo jedno. Večer byl chladný, ale příjemný.
Soutěska byla opravdu úžasným zážitkem, vymykala se všem těm, které jsme doposud navštívili. Ferraty sice nebyly, ale i tak to stálo za to. Tak zase zítra.

22.07.2026 – středa – Dnes odjíždíme opět velmi brzy. Nad kempem visí nízká oblačnost, ale sluníčko už pracuje na jejím rozpuštění. Také se nám podařilo být dochvilní. Hned se na tvářích velitelů rozlil úsměv. Vyrážíme ve směru na Tarvisio.

Z Pressegger See po silnici B111 údolím Unteres Gaital přes St. Stefan an der Gaital, St. Paul an de Gaital dále na Arnoldstein. Úbočím masivu Dobrach se táhnou ranní bílé cáry mlhy. Těsně před Arnoldsteinem sjíždíme na jižní dálnici, která nás dovede na bývalý hraniční rakousko-italský přechod v městečku Unterhőrl.
Odtud už je to jen pár kilometrů k italské **obci Tarvisio**. Projedeme několika na sebe navazujícími tunely a vyloupneme se přímo na okraji obce ležící v severovýchodní části autonomní oblasti Furlansko-Jutské Benátsko na italsko-slovinsko-rakouské hranici. Oblast dlouhou dobu patřila pod Habsburskou monarchii a dodnes je zde patrný rakouský vliv v architektuře i místních tradicích. Zvláštností této oblasti je, že se zde po staletí potkávaly tři kultury a hovoří se zde čtyřmi jazyky, německy, slovinsky, furlansky a italsky. Obec Tarvisio leží v nadmořské výšce 754 metrů v **údolí Val Canale.** Nedaleko odtud na vrcholu **Monte Forno-Peč (1508 m)** se stýkají hranice tří států. Na samotném vrcholu stojí hraniční kámen, který je symbolem „trojmezí“.
Obec a okolí je také velmi významným lyžařským střediskem a nabízí i nespočet turistických tras.
Údolí Val Canale má bohatou a dlouhou historii těžby rudy, což dokazují také němí svědkové té doby všude v okolí. Při průjezdu městečkem je vidět, jak jsou domy ponuře šedé, zaprášené. Vypadá to tady nějak smutně. Právě hornictví a hutnictví po staletí formovalo zdejší kulturu, ekonomiku a demografické složení obyvatelstva.
První hornické osady v oblasti Tarvisia a okolních údolí prokazatelně vznikaly kolem roku 1320. V roce 1404 udělil hrabě z Ortenburgu právo na stavbu prvních hamrů a hutí, což odstartovalo organizované zpracování železa a přilákalo do údolí německy mluvící dělníky z Korutan.
Od 15. století byla těžba klíčová pro Benátskou republiku. Místní železo se využívalo pro výrobu zemědělského náčiní, lesnických nástrojů a především zbraní.

Před první světovou válkou bylo údolí průmyslovým centrem, kde většinu obyvatelstva tvořili německy mluvící horníci a obchodníci. Mezi významné postavy patřil například Gaetano Schnablegger z Tarvisia, majitel dolů a průkopník místního turismu.
Během druhé světové války měly zdejší doly tak strategický význam, kvůli zásobování válečného průmyslu si Třetí říše udržela nad touto oblastí přímou kontrolu.
V průběhu 50. let 20. století byla těžba ukončena přesto že se tady těžila vysoce kvalitní železná ruda. Těžební zařízení byla demontována a staré štoly jsou zde kvůli špatnému stavu výdřev a závalům nebezpečné a nepřístupné.
Městečko necháváme za s sebou a po **Via Luigi Cadorna** se posouváme dál. Před námi horské **středisko Fusine in Valromana**. Sjíždíme vpravo na **Via dei Laghi,** míjíme ještě opuštěnou mýtní boudičku a upaluje dál. Od 1. července 2019 se zde totiž vybírá mýtné za parkování, pouze však během letních prázdnin, tedy od července do srpna.
Těsně před osmou hodinou jsme na místě. Parkoviště je položené u nejkrásnějších italských ledovcových jezer **Laghi di Fusine** hovících si v kotlině pod horským masivem Mangart, který je dnes cílem skupiny pod vedením Filipa. Tedy skupiny á. Parkujeme při silnici, jelikož pro busy je vyhrazeno jen pár skromných místeček právě při silnici.
Vykulíme se z busu a rozhlížíme se. Přímo před námi se vypíná majestátní masiv **Mangartu (2679 m),** který je cílem áčka pod vedením Filipa. Svižně, svižně, musíme vyrazit, čeká dnes dlouhá a náročná štreka - *Bivacco Fratelli Nogara – ferrata Via Italiana – ferrata Slovenska Pot – Mangart (2679 m) – normálkou na Forcella della Lavina (2055 m) – parkoviště 1830 m nahoru a dolů.*
Souběžně se začíná chystat na cestu také béčko, ale není žádný kvalt. Jdeme na to. Trasa začíná u vrchního jezera v nadmořské výšce 900 metrů a měla by podle ukazatelů trvat na chatu, naši první dnešní zastávku, asi něco kolem dvou hodin. Po **Alpe Adria Trail 512** se vydáváme širokou lesní cestou mezi jehličnany na trať. Počasí máme úžasné, jen občas se na obloze objeví malé bílé plující mráčky. Cesta ubíhá velmi rychle. Najednou pohodovka skončila a začínáme stoupat kamenitou cestou vzhůru. Občas uspořádání kamenů připomíná schody, ale jde se zvesela. Půda pod noha je mokřejší, pravděpodobně tady v noci pršelo.
Najednou zjišťujeme, že stoupání je intenzivnější, což značí, že se blíží první vrchol dne, chata Rifugio Luigi Zacchi. No nicméně to ještě chvílí trvalo, ale nakonec se před námi vyloupla chata v plné kráse. Očima sledujeme, zda mají již otevřeno, ale terasa s výhledy na Mangart je zcela prázdná. No nic nebudeme dělat ukvapené závěry a jdeme se přesvědčit. Jen co jsme vstoupili na terasu objevil se před námi mladý číšník. Super, ranní kávička a případně i něco sladkého určitě bude. Italové nezklamali. Objednávky na sebe nenechaly dlouho čekat. Pohodlně jsem se usadili a vychutnávali si jedinečné výhledy a úžasné počasí.
Alpská **chata Rifugio Luigi Zacchi** byla postavena již v roce 1919, původně jako lovecká, pod západním svahem Ponza Grande, vsazená do amfiteátru tvořeného horami Ponze, Veunza a Mangart, které obklopují chráněnou oblast parku Fusine. To však nesla jméno Capanna Piedmont. O 13 let později, v roce 1932, ji však smetla lavina. Další chata se tady objevuje až v roce 1947. Dnešní podobu získala chata Luigi Zacchi až v roce 2008, kdy byla kompletně přestavěna a znovu otevřena pro turistickou veřejnost.
Od roku 1952 nese jméno plukovníka alpinů Luigiho Zacchiho, veterána tažení do Ruska.

Občerstvení bylo nadmíru příjemné, ale potřeba vyrazit. Hned za chatou vykukuje z lesa lesní pěšina a ta je naše. Teď budeme stoupat zvolna stále vzhůru ukryti pěkně v lesíčku. V podstatě obcházíme **vrchol Monte Cuzzelli (1753 m).** Netrvá dlouho a ocitáme se v místě jedinečného výhledu na celý masiv Mangartu, který je jedním z nejvyšších vrcholků Julských Alp ve Slovinsku a vyniká nejen svou výškou, ale i náročností výstupu. Chvíli se kocháme. Kousek od nás je v lese ukryta chata Capannna Ponza, která slouží jako nouzové ubytováni v případě potřeby.

Kousek za chatou se cesta rozdvojuje. Ta naše 512 uhýbá vlevo a vpravo pokračuje 512a, která směřuje na **vrchol La Porticina (1845 m**) ležící na italsko-slovinské hranici. Vydáváme se vpravo úžasným nízkým lesním podrostem, plným alpské květeny, borůvčí, kleče a nízkých modřínů. Prostě idylka dokreslená ještě zurčícím potůčkem. Po chvíli nás část usedá kolem potůčku a užíváme si ticho, které nás pohltilo. A ta druhá část se vydala vzhůru pěšinou. Stoupat se musí až těsně pod vrchol La Porticina. Odtud nás pak vede kamenitá neznačená kozí stezka až na **vrchol Ponza Piccola (1921 m).** Byla to tedy pěkná fuška, ale můžeme nakouknout do Triglavského národního parku. Chvíli tiše stojíme a čučíme do Slovinska. Nakonec konstatujeme, že hory jsou tady stejné jako tam. Odchod, velí Pavel. Opatrně scházíme dolů a vracíme se na stezku 512a.
Mezitím už ta část, co se vrátila k rozcestí pokračuje dál po cestě 512 směrem k jezerům pod námi. Chodníček se kroutí úbočím horského masiv, krásnou horskou krajinou. Modříny, smrky, borovice a mezi nimi keře, skalky, květena a nad námi jasně modrá obloha a smějící se sluneční kotouč. Zatím nikde ani živáčka. Po chvíli jsme se potkali s českou rodinou, která zvolila opačný směr.

Postupujeme dál, povídáme si a kocháme se. Znenadání se před námi objevil obtížný úsek. Pod námi suťovisko a nad námi skála. Cesta pokračuje chatrným visutým dřevěným chodníkem s ocelovými lany, taky už něco pamatují a zasloužily by si renovaci. Opatrně našlapujeme, ale jde to i když to dře. Konečně je úsek za námi.

Cesta stále nabízí úchvatné výhledy. Najednou se stáčíme do lesa. Stále klesáme a klesáme. Přicházíme k **vyhlídce Monte Svabezza (1281 m)** a dáváme obědovou pauzu. Pod námi se třpytí smaragdově zelená hladina **jezer Lagi di Fusin** S uspokojenými chuťovými pohárky se vydáváme dál. Cestou jsme sbírali ty, co si hned od počátku zvolili jinou cestu. Také už potkáváme více turistů, čím více se blížíme k jezerům.
Pěšina vedená jehličnatým lesem je pohodlná a měkoulinká. Už je dokonce slyšet auta ze silnice pod námi. To už budeme asi skoro dole běží nám hlavou. Netrvalo dlouho a stáli jsme opravdu na silnici před jezerem.
Co teď a co potom. Jelikož je překrásné slunečné odpoledne a času máme bambilion, volíme cestu kolem jezera. Překračujeme silnici a nastupujeme na pěšinu táhnoucí se podél dolního jezera **Lago di Fusine inferiore (924 m)** s plochou 13,5 hektarů a maximální hloubkou 25 metrů. Oslňují nás silné sluneční paprsky, které se ostře odráží od křišťálové vody v jezeře a hází do přilehlých lesů tisíce odlesků. Sice to není lázeňská procházka, ale nevadí. Skáčeme přes spadlé kmeny, táhnoucí se kořeny a kameny. Obejít jezero nám i přesto netrvá dlouho, a tak volíme cestu spojující druhé jezero a pokračujeme.
Okruh kolem horního jezera **Lago di Fusine superiore (929 m)** s rozlohou devět hektaru a hloubkou 10 metrů je ještě divočejší, ale o to zajímavější. Cesta nás nakonec přivádí na rozlehlé

parkoviště osobních aut a k našemu busu. Máme krátce po čtvrté hodině a dnešní track je za námi.

Odteď budeme čekat na áčko. Snad to zvládnou v rozumném čase. Abychom si čekání zpříjemnili, uvažujeme o návštěvě některé z místních kaváren či restaurací. Ale se zlou jsme se potázali, pomalu všude zavírali. Tak nic, snad někdy příště. S přibývajícím podvečerem se začalo zvolna ochlazovat, ale i přesto bylo stále příjemně.

Konečně jsme krátce po půl sedmé zahlédli první áčkaře. Z tváří bylo možné číst únavu mísící se se spokojeností z dobře vykonané práce. Úkol dne byl splněn bez ztráty kytičky.
Před tři čtvrtě na sedm opouští parkoviště a nabíráme směr k domovu. Mezitím sluníčko končilo svou dnešní pouť oblohou, pomalu zapadalo za masiv Mangartu a vytvářelo úžasnou scénu.
Před kempem jsme stanuli v půl osmé. Jelikož nás ještě čekala spoustu práce a byli jsme takový nějací ucaprtaní, hlásání jsme pro tentokrát zvládli v buse. Teplý večer jsme prožili v klídečku a pohodě.

23.07.2026 – čtvrtek – Dnes odjíždíme obzvlášť brzy, v sedm hodin. I když se nám to moc nelíbí, je to nutnost. Ráno je příjemné a vypadá to i na úžasný den. Podle předpovědí nás čeká vcelku náročný den, ale prý kouzelný kout trojmezí Itálie, Rakousko, Slovinsko. Pro jednou jsme dochvilní, což je přijato velmi pozitivně.

Vzhledem k tomu, že chceme stihnou první lanovku na kopce, která vyráží již v devět, musíme chvátat. Dnešní track bude náročný a dlouhý. Nabíráme směr sedlo Sella Nevea na italské straně, jak jinak. Těsně před půl osmou překračujeme italské hranice. Projedeme Tarvisio a po silnici SS54 nabíráme jiný směr než ve středu. Silnice se vine kolem **říčky Slizza** údolím obklopeným horami se svěžím lesním porostem. Za **osadou Muda** se koryto říčky rozšiřuje a formuje se do podoby **jezera Rio del Lago,** které se táhne téměř až k **městečku Cave del Predil** (969 m).
Právě zde vytéká z horského ledovcového **jezera Lago del Predil,** druhého největšího v regionu Friuli-Venezia Giulia. Jezero s modrozelenou vodou je velmi malebné obklopené okolními lesy a alpskými horskými štíty. Jeho hlavním přítokem je horská **řeka Rio Saletto,** která ho však také zanáší štěrkem, neseným od sedla Sella Nevea. Dominantním vrcholem, který jezero svírá na jižní straně je **Cima di Lago neboli Jerebica (2125 m**) a na severovýchodě **Coque Puente (1909 m).**
Jezero jsme nechali za s sebou a pokračujeme dál. Netrvá to dlouho a parkujeme na horním parkovišti kousek od lanovky na horském silničním **sedle Sella Nevea (1190 m)** ležícím mezi masivy Monte Canin a Montasio v blízkosti italsko-slovinské hranice. Samotné horské středisko je jedním z největších v okolí. Výstavba je zde fádní a dosti omšelá.
Sedlo je známé svými bohatými nadílkami sněhu, což je způsobeno ostrým horským předělem mezi teplým a vlhkým Jaderským mořem od Benátek k Terstu na jedné straně a chladnými Alpami na straně druhé. V okolí sedla se vysráží vzdušná vlhkost a z oblak se sype velké množství sněhu.
Počasí je dnes opět příznivé. Už nám zbývá jen se rychle připravit a vyrážíme k lanovce **Telecabina del Canin.** Scházíme podél silnice, táhnoucí se skrz sedlo, vybudované před I. světovou válkou. Lanovka právě otevírá, jsme prvními cestujícími.
Kupujeme obousměrné lístky a nasedáme do gondoly. Ta nás přenese v čase zhruba o 655 metrů k chatě **Rifugio Celso Gilberti** ve výšky 1850 m za pouhopouhých šest minut. Cestou sledujeme širší vyšlapanou pěšinu vinoucí se kousilínek od lanovky a hlavou nám běží, to bychom se namakali, než bychom se dostali do sedla k chatě. Těsně před vrcholem stojí malá kamenná **kaplička Cappella Degli Alpini**.

Chata byla postavena již v roce 1934. Nachází uprostřed údolí "Vallon di Prevala", mezi vrcholy Sella Prevala a Sella Bila Pec, v horské skupině Monte Canin. V průběhu II. světové války ji potkal osud řady dalších horských chat. Byla vypálena. K obnově došlo záhy po válce. Chata poskytuje také ubytování, což se v tomto terénu a prudkých změnách počasí může vždycky hodit.

Opouštíme stanici lanovky a kolem chaty Rifugio Celso Gilberti scházíme po kamenných schodech na pěšinu mířící na vápencovou náhorní planinu. Všude kolem jen vápenec a nic než bílý vápenec.

Jak už se stalo tradicí, áčko pod vedením Pavla opět dostává zelenou a uhání vpřed. Čeká je náročný výstup a mohou si vybrat ze dvou možností - *Sella Bila Pec – Via ferrata „Brigatta Julia" – Kanin (2587 m) – dolů přes Sella del Forato -Rifugio Gilberti → 950 m nahoru a dolů (varianta bez ferraty) nebo – Sella del Forato – Kaninski Vršič (2518 m) a zpět → 1050 m nahoru a dolů.).*

Našim středobodem dnes bude právě **vrchol Velký Kanin (2587 m),** nejstarší pojmenovaný vrchol Julských Alp, a to od roku 1070. Kanin italsky znamená "Psí hora", i když "Kamzičí hora" by taky nezněla špatně. Slovinský název Kaninu je ještě prostší - Kamenná hora. A to je pravda. Všude je jen bílá skála z uhličitanu vápenatého, jen občas se objeví vegetace.

Hora byla zdolána poprvé v roce 1841 Otto Sendnerem. Okolí Caninu rovněž sehrálo svou důležitou roli hned v prvních dnech I. světové války. Dne 23. května 1915 tehdy neutrální Itálie vyhlásila válku Rakousko-Uhersku. Vojsko zaujalo strategické pozice na Isonzu (Soča) pod Caninem, zatímco Rakušané obsadili vedle ležící vrchol Robom a město Tolmin.
Vpravo od chaty jsou informační tabule upozorňující na místo, kde je na malé ploše založeno **Sentro Botanico del Bila Peč**. Místo, kde je chráněna původní květena této oblasti.
Vydáváme se na cestu. Pěšina se vine mezi balvany. Vlevo od nás, těsně po úbočí **Pic Majot (1830 m)** se táhne sjezdovka až do **sedla Sella Leupa (2109 m).** Náhorní plošina před námi otevírá knihu plnou alpské květeny a hýřící barvami od bílé, přes žlutou a modrou. Úžasná podívaná. Je s podivem jak, na tak skalnatém povrchu téměř bez zeminy může vykvést taková nádhera. Chvíli se kocháme, ale čas je neúprosný. Musíme se pohnout vpřed. Povrch je náročnější, tak nám bude trvat déle, než dosáhneme dnešního cíle.
V ohybu před stoupání v suťovisku si hoví ledovcový pozůstatek **Glacionevato Prevala,** jedná se o specifický typ zalednění – permanentní sněhovo-ledové pole (tzv. firnoviště, které již nemá dostatečnou tloušťku a plastičnost k tomu, aby se vlastním pohybem sunulo jako klasický horský ledovec.

Zdejší ledovce ztratily za poslední století přibližně 84 % své plochy a 96 % objemu. Permanentní led zde dnes přežívá zejména díky specifickému mikroklimatu v hlubokém stínu skalních stěn a extrémním zimním srážkám.

Trekové hole ťukají o kámen, ťuk, ťuk … Pěšina číslo 636 stoupá vzhůru po pevném povrchu. Ten se však v okamžiku, jakmile opustíme náhorní plošinu mění v suťovisku. Naštěstí je cesta pevná a nedrolí se pod nohama. Pohledem výše zjišťujeme, že nad námi vlevo vedou lana další lanovky, **Funifor Prevala** mířící do sedla Sella Leupa (2109 m). Kabinová lanovka s kapacitou až 100 osob je dlouhá 1512 metrů a je využívána převážně v zimním období. V letním období jen omezeně.

No nic, my to musíme pěkně po svých vyšlapat. Počasí nám přeje, tak co více si přát. Konečně jsme dosáhli prvního **vrcholu Prevala (2067 m).** Tady na hranici se stáčíme vpravo. I zde je další stanice lanovky, ale ta vede ze slovinské strany. Lanovka je 4sedačková a je posazena v hraničním sedle mezi Slovinskem a Itálií. Bohužel od roku 2023 je mimo provoz z důvodu vypršení provozního povolení a technickému stavu.

Pokračujeme stále kamenitým terén po slovinské straně masivu až k velkému lákadlu trasy, obří díře ve skále **Prestreljenikovo okno**. Není to okno v tom pravém slova smyslu, jedná se o výrazný skalní erozní oblouk v nadmořské výšce 2348 metrů a ve slovinštině jeho název znamená „prostřelený“ a v italštině „probodnutý“. V blízkosti okna vede zajištěná cesta **Via Ferrata Prestreljenik** (obtížnost A, délka 750 m), která však bývá z důvodu poškozených ocelových lan často oficiálně uzavřena.

Někteří se však otáčíme dříve. Okno ne okno. Vracíme se stejnou cestou do sedla Prevala a pak scházíme stále kamenitým terénem k horní stanici lanovky na Sella Leupa. Dostáváme se zase na cestu 636, ze které jsme sešli. Terén se nemění, ale naštěstí už klesáme. Přicházíme do bodu, kde se cesty rozcházejí. Ta naše 636a vede pod vrcholem Pic Majot (1830 m) nad pásmem lesa.

Cestou míjíme několik vojenských pevností, které zde byly vybudovány před I. světovou válkou spolu se silnicí.

Po prohrané válce Rakousko toto území ztratilo. Italové, kteří přišli po Rakušanech, vybudovali další opevnění a také prohráli, tentokrát ve 2. světové válce. Nepřišli však o území a během Studené války vybudovali systém moderních bunkrů a pevností. Ty však do

žádných bojů nezasáhly. Zříceniny vojenských staveb i opuštěné doly jsou dnes pouze turistickou atrakcí.
K chatě Rifugio Celso Gilberti scházíme okolo kamenné kapličky Cappella Degli Alpini. Kolem třetí hodiny se nad námi přehnala krátká dešťová přepršká, ale nic hrozného.
Konečně v cíli, krajina nádherná, terén náročný, ale jsme spokojeni i když unaveni. Ještě, než sjedeme dolů krátce se občerstvíme na chatě.
Vše splněno, vše dokonáno, a tak sjíždíme ke spodní stanici lanovky a budeme čekat na áčkaře. Nečekali jsme dlouho před čtvrt na šest jsme všichni. Vydáváme se do kempu. Jak nám Pavel naznačil zítra si sedlo pro velký úspěch zopakujeme. Kolem dokola se honí mohutné bouřkové mraky. Snad to tak i zůstane a nic nás nepřekvapí.
Cestou se zastavujeme na nákup, a do kempu tedy přijíždíme kolem sedmé hodiny. I přes pozdní hodinu jsme vše zvládli a strávili příjemný večer v kruhu svých horáckých kamarádů.

24.07.2026 – pátek – Protíráme si oči a vystrkujeme hlavy ze stanu. Hola, hola, to máme dnes pěkné chladníčko. Mrkneme na teploměr a je nám vše jasné, pouhých jedenáct stupňů. To je tedy zrada, červenec, a tak málo. No budeme doufat, že se to rychle zlepší.

Než jsme se přichystali, sluníčko se již vyhouplo nad obzor. Obloha je úplně vymetená, nikde ani mráček. Okolní kopce se koupou v ranních slunečních paprscích, což avizuje opět krásný den.
Jedeme na stejné místo jako předešlý den, jak bylo už avizováno. Tedy do sedla Sella Nevea. Nic se tady nezměnilo, jen nad jezerem **Lago del Predil** se lenivě převalují cáry mlhy a čekají na hřejivé sluneční paprsky. Dnes nás čeká poslední track tohoto turnusu a sezony. Proto si ho musíme pořádně užít.
Krátce po osmé hodině jsme v sedle. Zastavujeme na dolním rozlehlém parkoviště. Jen jsme změnili oproti včerejšku lokaci. Stojí zde pouze pár aut a karavanů, které tady pravděpodobně už nějaký čas budou. Nikomu tedy nebudeme překážet.
Ještě malá kávička, připravit hole, nasadit batoh, vyloudit úsměv na tváři a jdeme na to. Áčko máme již vpředu. Dnes nám velí Pavel. Není nějak ve své kůži, ale to ho nemůže zaskočit.
Vydáváme se po místní silničce, která je součástí trasy 623. Po pár desítkách metrů opouštíme silnici a nastupujeme na lesní pěšinu, která v podstatě z povzdálí kopíruje silnici pod námi. Pěšina zvolna stoupá lesním porostem a ve vyšších partiích lesa se napojuje na širší lesní cestu 623a. Tu, ale také po chvíli opouštíme, jelikož by nás zavedla k chatě Casere Cregnedui di Sopra. Tam snad někdy příště.
Stáčíme se vlevo a po samostatné cestě 623 stoupáme stále vzhůru. Pod nohami zetlelé listí, hrabanka, jehličí. Ideální povrch. Vycházíme z lesa a před námi se otevírá úchvatný pohled na horskou náhorní **plošinu Altopiano del Montasio (1500 m)** ležící na jihozápadním úpatí **masivu Jof di Montasio**.
Vystoupáme na širokou horkou cestu u **rozcestníku Casere Larice**, která je spojnicí mezi chatou Casere Cregnedui di Sopra a chatou s usedlostí Malga Montasio. Jdeme dál a u dalšího rozcestníku opouštíme silničku a začínáme stoupat úzkou kamenitou stezkou. Výstup i přes hodně kamenitý terén netrvá dlouho a konečně stojíme na terase **chaty Rifugio Giacomo de Brazzá (1660 m).** Chata je pojmenovaná po **horolezci Giacomo di Brazzá**, který jako první

v roce 1882 zdolal západní stěnou druhý nejvyšší vrchol Julských Alp **Jof di Montasia (2754 metry).**

Z terasy se nám otevřely nádherné výhledy do údolí a na protější skalní masiv hory Monte Canin zalitý dopoledním sluncem. Chvíli se kocháme. Sešli jsme se tady z béčka téměř všichni, tak si povídáme a sdělujeme dojmy, než nám personál připraví objednané občerstvení.
Áčko dnes chatu vynechalo a stoupalo *přímo vzhůru po 664 na Cima di Terrarossa (2430 m) v čele s Filipem a odtud sestoupili přímo k chatě Malga Montasio.*
Tady taky nastal ten správný okamžik i pro béčko. Zde je potřeba se rozhodnout co podniknout dál. Nabízí se hned několik možností. Buď jít plánovanou trasou před Altopiáno a pak dolů na Malgu nebo vystoupat ještě výš pod **vrchol Forca di Terra Rossa (2349 m)** nebo se dostat do bodu odkud se schází na Malgu a pak vystoupat ještě výš do dalšího sedla a odtud na chatu. Každý se může zařídit podle svých možností a schopností.
V každém případě jsem nejprve všichni pokračovali ve výstupu směrem ke skalním stěnám. Nad chatou jsme však opustili širokou cestu a pokračovali po horské stezce. Po celou dobu se nám otevíraly nádherné výhledy do údolí a skalní masiv nad námi. Dobře byly vidět i sjezdovky nad silničním sedlem Sella Nevea.
Stezka byla nejprve travnatá, postupně se změnila v klasickou kamenitou cestičku. Po celou dobu s námi laškovali zdejší svišti. Pískali a pískali, ale ukázat to ne, tam jejich hrdinství končilo. Po necelé hodině jsme někteří vystoupali k rozcestníku, odkud je možné sejít dolů neznačenou, ale vyšlapanou pěšinou k chatě Malga Montasio. Pár z nás si to ale ještě namířilo výš, stále po cestě 663 do sedla pod **vrcholem Jóg dei Disteis (2242 m).**

Sestup od rozcestníku vedl po louce, tu později vystřídaly menší skalky. Nakonec přišla zase louka. Ve spodní části je již více stromů a krajina se tak lehce změnila. Vcelku byl sestup příjemný a pozvolný.

Teď už nás čekala jen **chata Malga Montasio (1519 m),** která nás přivítala s otevřenou náručí, nabízející magické místo v naprosté harmonii s tou nejautentičtější přírodou. Chata byla otevřená, a tak jsme si zde dali malé občerstvení. Právě tato chata je jedním z certifikovaných výrobců známého italského sýra Montasio. Pro pocestné je zde i klasická restaurace s nabídkou typických pokrmů furlanské a horské kuchyně, obchod se sýry, jogurty, máslem a dalšími dobrotami a samostatné stavby určené pro výrobu a skladování sýra. Obchod se sýry jsme samozřejmě nemohli nechat bez povšimnutí, poctili jsme ho svou návštěvou, ochutnali místní produkty a zakoupili patřičné množství zdejších dobrot.

Sýr Montasio se vyrábí od roku 1200. První výrobní techniky byly zdokonaleny v opatství San Gallo di Movggi Udinese. První zmínka o názvu pochází z dekretu z 22. srpna 1773, kdy městská rada Udine uložila obchodníkům prodej některých produktů za pevnou cenu, včetně tohoto sýru.

Sýr obvykle zraje minimálně dva měsíce a některé druhy zrají i rok a více. Kůra je obvykle orazítkována datem výroby.

Náš poslední den v tomto kouzelné koutu italských Alp jsme nemohli samozřejmě zakončit lépe. Uspokojeni po turistické stránce, ale hlavně byly uspokojeny chuťové pohárky, a tak se můžeme zvolna vydat zpět do sedla.

Od Malgy se vydáváme širokou lesní cestou, kterou jsme ráno opustili před výstupem na Rifugio Giacomo de Brazzá. Míjíme pasoucí se dobytek a také hospodářská stavení. U rozcestníku Casere Larice, scházíme po louce stejnou cestou, kterou jsme sem přicházeli objevit tento kouzelný kout Itálie.

Na parkoviště, kde stále stál náš bus jsme se začali trousit po třetí odpolední. Během čekání na áčkaře jsme prošmejdili okolí a narazili na dvě umělá jezera Camet nedaleko. Jinak tady nic zajímavého nebylo. Někteří z nás hledali

obchod, ale ani ten tady nenašli, jen takovou špeluňku s téměř žádným sortimentem.
Kolem šesté začalo přicházet i áčko. Krátce před půl sedmou jsme vyrazili na zpáteční cestu.
Dnes nás čekal malý společenský večer. Sraz byl v osm hodin, jako už tradičně před velitelským stanem se skleničkou v ruce. Filip s Pavlem zhodnotili celý úspěšný týden a naše působení zde. Také padly dotazy, kam příště, toť velký otazník. Nakonec jsme pozvedli skleničky s vinným mokem a užívali si poslední chvíle s přáteli a krásný večer.

25.07.2026 – sobota – Kemp byl zalitý sluncem. Se vstáváním jsme si nedělali těžkou hlavu, protože dnes se nikam nevyráží, dnes se balí. Balení celého ležení je vždy na třetím turnusu. Člověk by si řekl, že už v tom máme rutinu, protože většina turnusu jsou staří mazáci, ale někdy je opak pravdou.
Prostě je stále co se učit i při balení stanů a celého ležení. Letos však přišla malá změna. Po zralém uvážení bylo rozhodnuto označit ty stany, které bude nutné pro značné opotřebení vyřadit, jelikož oprava by byla finančně nákladná. Díky sluníčku byly stany rychle vysušené, a tak jsme mohli začít s balením již kolem desáté hodiny.
Nejprve zabalit své osobní věci a vynést ven. Vytáhnout podlážky z chodbičky a očistit. Vytřít ložničky, vysušit a složit. Vytáhnout kolíky od stanů, nejprve vnější, tak aby nám nespadly stany na hlavu a daly se snadno zbourat. Vytáhnout podpěrné tyče z oblouků.
Mezitím se podle hlášení odevzdávají jednotlivé propriety nezbytné k zdejšímu provozu. Vydrhnuté nádobí, rendlíky, plynové bomby, kempingové židle a stoly, podprdelníky, staré spacáky, matračky. To vše je nutno pod bedlivým dohledem vedoucích uložit řádně do připravených beden, neboť se s nimi do příští sezony nebude manipulovat.
Nakonec přichází na řadu stany. Většinou ke každému stanu přijde parta těch nezkušenějších a dá se do díla. My ostatní jen přicmrndujeme.
V mezičase si ještě musíme najít čas i na jídlo.
Krátce po dvanácté hodině hlásíme hotovo. Teď ještě zbývá vše řádně uložit do malého přívěsného vozíku a ten přesunout za pomoci auta na silnici nad kempem. Stany se ukládají do busu, kam se potom ještě naskládají naše osobní zavazadla.
Zůstává po nás jen seschlá zežloutlá tráva pod jednotlivými leženími. Němý svědek našeho pobyty, který je v tuto chvíli už minulostí. Na závěr společné foto. A to už za námi přichází majitelka kempu Andrea ve svých zářivě žlutých nepřehlédnutelných šatičkách se rozloučit.
V půl druhé odjíždíme. Ještě poslední ohlédnutí za masivem Dobratsch, který nám dělal společníka po celou dobu pobytu.
Kolem páté jsme udělali krátkou hygienickou přestávku a už uháníme k Vídni. Snad to půjde tak hladce jako při cestě sem. No už z dálky vidíme, že opak bude pravdou. Sobota večer rekreanti od Jadranu se vrací domů. Vnější vídeňský okruh je zasekaný až běda. Plížíme se jak hlemýždi. Co udělat, abychom se tomu vyhnuli. Rychle proběhla krátká věcná porada mezi řidičem a vedoucími. Začali se žhavit mobily a hledat náhradní rychlejší trasu.
Padlo rozhodnutí. Pojedeme městem podle navigace. Motáme se uličkami, ale nejsme v tom sami. Tento nápad měla i hrstka dalších řidičů. Jde to vcelku hladce. Bereme to jako prohlídku podvečerní Vídně. Už jsme zase na předměstí. Ušetřili jsme spoustu času. Proplétání ulicemi nám trvalo jen asi hodinu.

Do Brna přijíždíme kolem půl desáté večer. Dobrá práce, musíme pochválit řidiče Karla. Ještě nám zbývá vše z vozíku přenést a uložit do skladu a pak hurá domů.

